

॥ लोमश उ० ॥ कथयामि रहस्यं नृत्यं ज्ञप्यं स्तोत्रं मुक्तं प्राक् गृह्णति सुपणे नागरुडान्मम चागतं ६ अध्यात्म
 गर्भसारं तन्महोदय करं शुभं सर्वपापहरं विप्रस्वात्मज्ञानकरं परं ७ ओं नमो वासुदेवाय नमो विश्वाय च क्रि
 णे भक्तिप्रियाय कृष्णाय जगन्नाथाय तेजसे ८ स्तोतास्तुत्यः स्तुतिः सर्वजगद्विष्णुमयं परा तदा संस्तुत्य
 ते केन बुद्धिर्भेदकरो नृणां ९ यस्मिन् देवस्य निश्वासो वेदासांगांससूत्रकाः कास्तुतिः प्रमुदेत स्य भक्त्या हं मुख
 रोभनं १० वेदो न वेत्ति यं साक्षात् च वाग्वेत्ति नो ममः मद्विधस्तं कथं स्तोति भक्तिमान्नाम किं वदेत् ११ चक्रव
 र्द्धमते सर्वत्रैलोक्यं सचराचरं ततस्त्वं गीयसे नाथ चक्रपाणिर्वैराग्यधुः १२ ब्रह्मादिब्रह्म विष्णोर्त्वं त्वमेव ब्रह्म
 णो वयुः स्वप्नब्रह्मनिदानं च शुद्धं ब्रह्मा त्वमेव च १३ ॥

अद्वैतवाक्योत्थायावित्ज्ञानं साकायः शरीरं कापी जीवः तपोर्युगं युगलं भित्वा विविचकायिनं जीवं यं स्पृश
ति विज्ञानं जानाति यः सकायदोषैरुत्पत्त्यादिभिरनाघात असंबद्धो भवति १४ यासुखसंदोहबुद्धिर्देहभावेन
जागर्ति अहंकारः वधिरदत्तादिरूपेण देहाभिमानेन प्रकाशते निजात्मनि स्वस्वरूपेण न निद्राति न यराङ्गु

कायकायि युगं याविभित्वा स्पृशति कायिनं कायदोषैरनाघातस्तया त्वं भासियोगिनां १४ दे
हभावेन जागर्ति न निद्राति निजात्मनि सुखसंदोहबुद्धिर्यासा त्वं विष्णो न संशयः १५ महर्ष
दिद्विधाभावास्तथा वैकारिको गुणः त्वमेव नाथ तत्सर्वं नाना त्वं मूढकल्पना १६ ॥

स्वी भवति प्रकाशते एतादृशीयासुखसंदोहबुद्धिः सा त्वं सुखानां सर्वेषां संदोहः समुदायः तद्विषयिणीया बुद्धिः
सा त्वमेव एतस्यानंदस्यान्यानि भूतानि मात्रा मुपजीवन्तीति श्रुतेः १५ महर्ष हंकारज्ञानकर्मद्रियपंचमहाभू
तानि मनश्च एते विविधाभाववैकारिका गुणारूढब्रह्मादयः १६ ॥ ॥

को ब्रह्मा ईशो रुद्रः केशवो विष्णुः १७ रागद्वेषमोहदोषास्तैरहितः स जातीयविजातीयस्वगतभेदशून्यं परमहंसानां
 १८ १९ यत्प्रबोधास्त्वं आत्मानं स्वेतरं प्रपञ्च जातं सन्मानं सर्वमात्मस्वरूपमिति यं उपासंते योगिनः २० एकस्मिन्
 केशकेशवरूपाभिः कल्पनातिशयिस्तथा त्वमेव कल्पसे ब्रह्म न पुत्रादिभिः पुमानिव १७ विदोषं विगु
 णं चैकं चिन्मूर्तिमखिलं जगत् कवीनां भातियद्वृषंतं विष्णुनो मि निर्गुणं १८ यस्मिन् ज्ञाते न कुर्वन्ति कर्म
 जातं श्रुतीरितं निरैषणा जगन्मित्रं शुद्धं ब्रह्म न मामितत् १९ संस्वेतरं च सन्मानं यत्प्रबोधादुपासते
 योगिनः सर्वभूतेषु सद्रूपं नो मितं हरिं २० ब्रह्माहमिति गायंति यजंसे कचरादिजाः पश्यन्तो हित्वा तु
 ल्यं रेहंत न्नो मिमाधवं २१ मायामोहो विचित्राभस्तथा हं ममतां नृणां विलीयंते विदित्वा यं नमस्तस्मै चिदात्मनः
 ब्रह्मण्यिव रंति तिष्ठन्ति परमहंसाः अहि निर्मोक सह शान्तु २१ मोहयंती माया २२ भूः प्रयाणो वा प्रयाणो च
 यन्नाम स्मरतां नृणां सद्यो नश्यन्ति पापे धो नमस्तस्मै २३ ॥
 चिदात्मने

नोनवीजंनकस्यवित्कारणंशुद्धत्वात्निष्कलभितिक्रतेः तर्हि नस्यकश्चिदेतुरस्तत्तत्राहविनावीजंस्वयंहेतुंविनैवास्तेतर्हिज
 नद्विवर्ततरत्यैदुपयंन्ररतितत्राह योबीजेनाज्ञानेनभावितंयुक्तंसद्बीजंसतीक्ष्णज्ञानरवज्ञेनमेसंसारवीजंखंडयतु २३
 मोहानलोच्चसज्वात्माज्वललोकेषुसर्वदायन्नामांभोधरद्यायांविद्यो नानुदृत्यते २४ यस्यस्मरणमत्रिण
 नमोहोनैवदुर्गतिः नरोगानैवदुःखानितमनंतं नमाम्यहं २५ कामयंतेप्रजानैवत्येषणाभ्यःसमुत्थिताः
 लोकमात्मैवपश्यंतियंबुधैकचरानराः २६ शार्दूलःसंविदर्थश्चविद्योर्नास्यपरोयदि सत्येनतेनसंसारो
 मामांस्पृशतुमाधव २७ नारायणोजगद्धापीयदिवेदांतसंमतः सत्येनतेननिर्विघ्नाविद्योर्भक्तिर्ममास्त
 वै २८ योनवीजंविनावीजंविजंयोबीजभावितं सविष्णुर्भववीजंमेशितविद्यासिनांघ्रतु २९ त्रितनुर्नद
 वधस्तसद्विस्थितिलयेषुच गुणैर्भवतिकार्येषुसप्रसीदतुमेहरिः ३० ॥ ॥ यःसद्विस्थितिलयेषुकार्येषु
 गुणैःसत्त्वादिभिःत्रितनुर्भवविष्णुरुद्ररूपोनदवनपरमार्थतःयोदेवः अग्रेसरःपूर्वैर्हृतांकृतवान्सद्भूतदनुप्रविष्टः

दशावतारान्कृतवान् ३० एकः देवो तेन एन सृष्टात देवानु प्रविशदिति श्रुतेः सहारितसर्थः ३१ यो देवः अग्ने सृष्टेः पूर्व
 दृष्टा एन कृतवान् तेन एक एव बहुधा स्यात् जातः तथा स्वयमेव बहु रूपो भूत्वा ततो विश्वं सृष्टा तदनु प्रविष्टः सन् सृष्टा तद
 नु प्रविष्टः देवतारूपेण सहारितसर्थः ३२ हृदि तिरुद्रया काशेन तयोर्मितया वर्तमानः स्वसमः आकाशवत्सर्वगतः तर्हि नि
 दशदेहावती एयो धर्मत्राणाय केवलं अभ्यर्थितः सुरैः सर्वैः सप्रसीदतु मे हरिः ३० ब्रह्मादि संवत्सरं यत्ते प्रा
 णि ह्यनंदिरे मलः एको वसति यो देवः सप्रसीदतु मे हरिः ३१ दृष्टं चक्रे सदैवाग्नेय एकस्यां बहुस्तथा प्रविष्टो
 देवताः सृष्ट्वा सप्रसीदतु मे हरिः ३२ हृत्स्वगः स्वसमः स्वादिः स्वातीतः स्वक्रिया स्वगः स्वब्रह्मा स्वादिभुक् चोत्ते
 स्वमूर्तिस्वमतो मतः ३३ ॥ ५५ त्वमाकाशोस्तीत्यत आह स्वादिः आकाशस्याप्यादिः तस्माद्वेति श्रुतेः स्वातीत इं
 द्रियरहितः स्वक्रियः स्वेषु इंद्रियेषु क्रिया प्रेरणारूपो व्यापारो यस्य सः स्वगः अकाशो वासुदेवस्तद्रूपेण खं हृदा काशं नि
 यामकतया गच्छत्यधिनिष्ठति सं ब्रह्म सं ब्रह्मेति श्रुतेः अंते प्रलये स्वादिभुक् आकाशादि प्रलयकं न स्वमूर्तिः सं ब्रह्मेति ३३

ॐ
 परिनि यभासायद्रूपज्ञानेन जायमानं यन्मुद्रायद्रूपसुखेन दुःखं यस्य स तया जगदाकारसद्रूपस्य सौ विद्यामूला
 तानं जगत्संयजेत् स जगन्मयः भवानेव ३४ त्वद्विषयेनास्तिकानामपि प्रतिपत्तिर्नास्तीत्याह भूतेति भूता
 यभासायन्मुद्रायस्य स तया संयजेधमी जायं दुःखासमत्वं च समवानेव तन्मयः ३४ त्वस्य हं मोदते
 विश्वं त्वत्सक्तमशुचिर्भवेत् त्वसंगतोऽप्यसंगस्त्वं विकारस्तेन तेन हि ३५ भूतयोगजचैतन्यं चा
 र्वाकास्त्वामुपासते सौगतास्तु वते तैर्केस्त्वां बुद्धिं स एव भंगुरां ३६ शरीरपरिमाणं त्वां मम्यं ते जि
 नदेवता ध्यायंति पुरुषं सांख्यास्त्वामेव प्रकृतेः परं ३७ जन्मादिरहितं पूर्णं चित्सदानंदं लक्ष्म
 णं त्वामोपनिषदा ब्रह्मचिंतयंति परात्परं ३८ खादिभूतानि देहश्च मनो बुद्धीन्द्रियाणि च वि
 द्या विधेत्वमेवान्नान्यत्त्वतोऽस्ति किंचन ३९ ॥
 नामाकाशदीनां योगेन जायते यच्चैतन्यं चिन्मात्रश्चासावानंदश्च स देव लक्षणस्वरूपं यस्य ज्ञानशुद्धस्वरूपमित्यर्थः

३९
 ३८
 ३७
 ३६
 ३५

४० अस्यः पूर्णता ४१ युवतीनां जारासक्तनारीणां यूनित्वपुरुषेषु पुरुषांतरे वा ४२ ४३ तापत्रयम् आधि
 दैतिकं आधिभौतिकं आध्यात्मिकं ४४ येनेति इंद्रियाणि खमिव आकाशमिव च शक्तिं न शक्नुवन्ति तन्म
 प्रभवः सर्वभूतानां त्वमेव शरणं मम त्वमग्निस्त्वं हविस्त्वं स्कृक् होता मंत्रः क्रिया फलं ४५ त्वमस्ति ना
 स्ति वैकुण्ठत्वा मंहं शरणं गतः त्वं कर्मफलदाता च दीप्तिमानां क्रियास्य ये ४६ त्वं सेतुः सर्वभूतानां त्व
 मेव शरणं मम युवतीनां यथा यून्यां च युवतौ यथा ४७ मनो विरमते तद्धृन्मनो मे रमतां त्वयि
 अपि पायंदु राचारं न रं त्वत्पणनं हरे ४८ नेह संते किं कराया माडलूकास्तपनं यथा तापत्रयमघौषं च
 श्रुतावत्पीडयते जनं ४९ यावच्छ्रयति नो नापभक्त्या त्वत्पादपंकजं यं न स्पृशंति गुणजातिशरीरधर्मो
 यं न स्पृशंति गतयः स्वमिव इंद्रियाणि यं न स्पृशंति मुनयोगतसंगमो हास्तस्मै नमो भगवते हरये प्रतीने
 न यो न स्पृशंति न साक्षात्कर्तुं समर्था इत्यर्थः तत्र जातिधर्मोऽंशालादयः शरीरधर्मोऽुत्पत्त्यादयः गतयामनो
 चतयः एवं भूता मुनयः न स्पृशंति न प्राप्नुवन्ति तस्मै हरये नमोऽस्मि प्रतीचे प्रार्थयामि ४५ आकृष्टाय

यद्वा नेति ऐश्वर्यमेव ज्ञानमेव चारुसमीचीनगुणोपेकांयासुखस्वरूपमोक्षलक्ष्मीस्तामालिं आत्मस्वरूपमुरव्यसु
 खभाजः यत् ध्यानमेव संवननचूर्णं तेन वशीकृतो तोमत्युः संसारो यैस्ते तादृशाः संतः शेरतेतिष्ठति तस्यैतद्रूपा
 पायनमदस्यर्थः ४६ जन्मादीति जन्मादयत्र सत्तादयो ये भावविकृता भावविकारास्ते विरहो वियोगः स्वभावो
 यद्वा न संवननचूर्णवशीकृतांतांतामैश्वर्यचारुगुणिनां सुखमोक्षलक्ष्मीं आलिंग्य शेरत इहात्मसुखे
 कभाजस्तस्मै नमोस्तु मुनये मुनिसेविताय ४६ जन्मादिभावविकृतैर्विरहस्वभावो यस्मिन्नप्यपरिचि
 नोति षडूर्ध्ववर्गः यं तादृयंति न सहामदनादिदोषास्तं वा सुदेवममलं प्रणजोस्मिहार्द ४७ स्थूलं बिला
 प्यकरणं करणं निदाने तत्कारणं कारणकारणवर्जिते च इत्थं बिलाप्य यमिनः प्रविशति यत्र तस्मै न
 मोक्तु हरये मुनिसेविताय ४८ ॥ ५५ यस्य जन्मादि रहित इत्यर्थः अयं षडूर्ध्ववर्गः यस्मिन् निषेधेन परिचि
 नोति उत्तरार्धनकाराकर्ष इत्यर्थः ४७ ॥ ४८ यत् ज्ञानेति यस्य ज्ञाने संगतं संयुक्तं अलमतिशयेन उत्तुंगं सोपाः ख
 र्गद्युतयस्तद्रूपा ये स शयास्तेषामपि एवं यस्य ज्ञानं तत्त्वमित्यर्थः ४८ ॥

यत्ज्ञानसंगतमलंविजहासविद्यायत्ज्ञानवह्निपतितंजगदेतिहाहं यत्ज्ञानमुच्चसहसिधुतिसंशयारितंत्वाहुरि
 विशादबोधधनंनमामि ७८ चराचराणिसर्वाणिभूतान्यस्यहरे पुरः यथाव्रतेनसत्येनपुरस्तिष्ठतुमेहरिः ५०।
 यथाहुरितुल्ये यथानारायणः सर्वजगत्स्थावरजंगमं तेनसत्येनमेदेवः स्वदर्शयतुकेशवः ५१ भक्तिर्य
 याहरोमेस्ति तद्गुरोयदि ममास्ति तेनसत्येनस्वदर्शयतुमेहरिः ५२ तस्यैवंशपथेः सत्येर्भक्तिस्तस्यानुचिततपन
 दर्शयामासचात्मानं संप्रीतः पुरुषोत्तमः ५३ ततोदत्वावरंतस्मै पूरयित्वा मनोरथं जगाम कमलाकांतः सक्त्याविप्रे
 एतोषितः ५४ कृतकृत्योद्विजः सोषिवासुदेव परायणः शिष्यैः सार्द्धं जपन् स्तोत्रं तस्मिन्नास्तेतपोवने ५५ कीर्तये
 द्यदहं स्तोत्रं शृणुयाद्वापि मानवः अश्वमेधस्य यज्ञस्य प्राप्तोत्यविकलं फलं ५६ आत्मविद्याप्रबोधं चलभते ब्रा
 ह्मणः सदा नपापे जायते बुद्धिर्नचिपश्यसमंगलं ५७ बुद्धिस्वास्थ्यं मनः स्वास्थ्यं स्वास्थ्यं मेन्द्रियकं तथा नृणां
 भवति सर्वेषामस्य स्तोत्रस्य कीर्तनान् ५८ विचार्यार्थं पठेद्यस्तु श्रद्धया तसरो नरः सविधये ह पापा

गंगादिपुण्यतीर्थेषु स्नानतोयातिपांगतिं तांगतिं समवाप्नोति यः षष्ठं पुण्यामिमां स्मृतिं ७१ एककालं द्विका
 लं वा त्रिकालं वा पियः पठेत् सर्वदा सर्वकार्येषु सोऽस्य फलमश्रुते ७२ चतुर्णामंगवेदानां त्रिरावर्तेन य
 स्फलं लभते स्तोत्रपाठेन तत्फलं स ह देवतु ७३ अक्षयं धनमाप्नोति स्त्रीणां भवति वध्वभः पूजां विंदति
 लोके स्मिन् श्रद्धया संस्मरन् स्मृतिं ७४ अलक्ष्मीः कालक एचिदुः स्वमंदुर्विचिंतितं सद्यो नश्यति भक्तानां ए
 तं संश्रुएव तांस्तवं ७५ सर्वदा संपदा युक्तो विपदं नैव पश्यति गोभिर्न ह्रीयते स्तोत्रं नित्यं यः कीर्तयेत् स्मृतिं
 ७६ भ्रातरुल्याय यो धीते शुचिर्विष्णुपरायणः अक्षयं लभते सौख्यमिह लोके परत्र च ७७ देवयुतिप्रणीतं वै
 विष्णुप्रीतिकरं शिवं विष्णुप्रसादजननं विष्णुदर्शनकारकं ७८ योगसारमिदं नाम स्तोत्रं परमपावनं यः प
 ठेत् स ततः भक्त्या विष्णुलोकं संगच्छति ७९ इति ते कथितं स्तोत्रं गुह्यं पापप्रणाशनं अत ऊर्ध्वं प्रवक्ष्यामि
 विशाचस्य विमोक्षणं ८० इति श्रीपद्मपुराणे उत्तरखंडे माघमाहात्म्ये स्तविंशोऽध्यायः ॥ ॥

40X